

۱۴۰۰/۱۹۶۷۸۸ مورخ ۲۶/۱۰/۱۴۰۰ مدیرکل دفتر نظارت بر اجرای اسناد رسمی با قواعد فقهی «الحق القديم لا یبطله شیء»، «القديم یتربک علی قدمه» و «لاضرر و لا ضرار» مغایرت دارد؛ بدین شرح که در انشاء آن، اولاً اقساط تسهیلات دریافتی در سنوات قبل که بایستی به صورت ماهیانه تأذیه شود و بر اساس قواعد فقهی «الحق القديم لا یبطله شیء» و «القديم یتربک علی قدمه» جزء دیون

مفروضه لازم الاداء می باشند، ملحوظ نشده و دوم این که در صورت کسر یک چهارم حقوق و مزایا بدون لحاظ کسر اقساط تسهیلات اخذ شده در سنوات گذشته، اینجانب با مبلغ مانده، قادر به پرداخت اقساط تسهیلات نبوده و این شرایط، اینجانب و ضامنین من را با مشکلات آبرویی و حقوقی مواجه می نماید و این امر یقیناً با استیفای حقوق بستانکار در عین حفظ حرمت مدیون و خودداری از ایزاء یا در عسر و حرج قرار دادن وی براساس قاعده «لاضرر و لاضرار» مغایرت دارد."

متن مقررہ مورد شکایت به شرح زیر است:

" نامه شماره: ۱۹۶۷۸۸/۱۴۰۰ مورخ: ۲۶/۱۰/۱۴۰۰

مدیرکل محترم ثبت اسناد و املاک استان کهگیلویه و بویراحمد

عطف به نامه شماره ۸۱۳۲/۱۴۰۰/۱۲۴/۴۱۴۰ مورخ ۱۲/۱۰/۱۴۰۰ در خصوص پرسش مطروحه اعلام می دارد وفق ماده ۸۳ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی عبارت مزایا را به طور مطلق قید نموده لذا شامل کلیه مزایا اعم از مستمر یا غیرمستمر بدون لحاظ کسورات قانونی می باشد. لذا مقتضی است دستور فرمایید متصدیان مربوطه وفق مقررات آیین نامه اجرایی به وظیفه قانونی خود عمل نمایند. - مدیرکل دفتر نظارت بر اجرای اسناد رسمی"

علی رغم ارسال و ابلاغ نسخه دوم دادخواست و ضمائم آن برای طرف های شکایت، تا زمان رسیدگی به پرونده پاسخی واصل نگردیده است.

در خصوص ادعای شاکی مبنی بر مغایرت مقررہ مورد اعتراض با موازین شرعی، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۴۶۲۴۷ مورخ ۳/۳/۱۴۰۴ اعلام کرده است که:

" رئیس محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با سلام و تحیت

عطف به نامه شماره ۲۰۷۶۰۳ مورخ ۲۹/۱۱/۱۴۰۳؛ موضوع نامه شماره ۱۹۶۷۸۸/۱۴۰۰ مورخ ۲۶/۱۰/۱۴۰۰ مدیرکل دفتر نظارت بر اجرای اسناد رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در خصوص نحوه اجرای ماده ۸۳ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی، در جلسه مورخ ۲۸/۲/۱۴۰۴ فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می گردد: اطلاق شمول حکم مذکور مبنی بر پرداخت از محل مزایای غیرمستمر نسبت به حالتی که فرد مدیون معسر باشد، خلاف شرع است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۲۰/۳/۱۴۰۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۴۶۲۴۷ مورخ ۳/۳/۱۴۰۴ در رابطه با جنبه شرعی مقررہ مورد شکایت اعلام کرده است که: «اتفاق شمول حکم مذکور مبنی بر پرداخت از محل مزایای غیرمستمر نسبت به حالتی که فرد مدیون معسر باشد خلاف شرع است.» بنابراین در اجرای حکم مقرر در ماده ۸۷ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مبنی بر لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی مقررات اجرایی، اطلاق نامه شماره ۱۹۶۷۸۸/۱۴۰۰ مورخ ۲۶/۱۰/۱۴۰۰ مدیرکل دفتر نظارت بر اجرای اسناد رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در خصوص نحوه اجرای ماده ۸۳ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی در حد مقرر در نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ بطلان آن از تاریخ صدور اعلام می شود. این رأی براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۰/۲/۱۴۰۲) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است. رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - احمدرضا عابدی